



## PIENI PETTYMYS

Maanviljelijä Matti Vuotila seisoi peltonsa laidassa tarkastellen pellossaan olevaa suurta kiveä.

— Kyllä tuon kiven tarvitseisi saada tuosta pois kiusaamasta, ajatteli hän.

Mutta se oli siksi suuri, ettei sitä vaan niin helposti saanut siirtymään, ei tiennyt miten syvälle se meni maan sisälle. Matti harmitteli aina, kun hänen kyntäessään piti kiertää kivi, mutta ei hän sitä poiskaakaan saanut. Hän oli tuollainen hiukan mukavuutta rakastava. Mutta nyt näytti hänestä kuin kasvaisi se vuosi vuodelta. Ei tuota juuri viitsi nähdä tuossa; jospa sen saisi siirrettyä edes muutaman metrin tuohon pellon rajalle, silloin olisi siitä jotain hyötyä. Ollisihan se silloin rajana naapurin ja hänen peltonsa välillä.

Nyt siitä pitää tulla tosi; pois se on saatava! päätteli Matti.

Kotiin tultuaan sanoi hän kahdelle torpparilleen:

— Tulkaapa huumen aamuna tuonne pellolle, niin väännetään se iso kivi pois sieltä.

Se ei ollutkaan mikään leikkisyö. Kivi oli suurempi kuin mitä oli osattu ajatellakaan. Kovalle otti ennenkuin se saatiin ylös ja vieritetyksi rajalle. Siellä se oli koko mahtavan näköinen. Siitä saisi kauniita katukäytävien kiviä tai hautakiviä, kun vain joku kivenhakkaaja ottaisi sen työkseen. Tuossa rajapaikalla siitä on enemmän hyötyä kuin pellossa.

Siinä saikin se seisoa vuosikausia ja näytti viihtyvän hyvin, sillä kaikenlaiset kukkasat kasvoivat sen ympärillä. Kivi ympäristöineen olisi ollut maalarille ihan mallin aihe. Matti ei sitä ajatellut. Nyt ei kivi ollut ehää tiellään ja hän ei siihen enää viilauttakaan.

Matilla oli kymmenvuotias poika, Hannes, ja naapurilla oli samanikäinen tytär, Anna Maria. Sen ajan tavan mukaan olivat lapset päiväkaudet työssä, päimennellen karjaa. Lapset huomasivat pian, mikä ihana paikka tuo vanha kivi ympäristöineen oli. Täällä kohtasivat he toisensa karjan levätessä. Täällä sitoivat he seppeleitä kukista ja keskustelivat omista asioistaan. Kivi tuli heille rakkaaksi ystäväksi; se näki heidän leikkinsä ja kuuli heidän huolensa.

Vuodet vierivät, lapset kasvoivat ja heidän kävi samoin kuin monien muitten lasten, jotka aikansa leikkittyä joutuvat kiihloihin keskenään. Täällä kohtasivat he toisensa kylän juoruilijain tie-

tämättä asiasta mitään. Vasta naimisiin jouduttuaan lakkasivat heidän kohtauksensa kiven luona, mutta sittenkin he usein kävivät kiven luona muistelemassa lapsuusaikojaan.

Eräänä päivänä sai kivi uuden vierailun. Sinne tuli ylioppilas sauva kädessä ja laukku selässä. Hän oli luonnontutkija ja käytti lupa-aikansa tehden jalkamatkoja pitkin maata.

Pian huomasi hän kiven syrjässä joitain merkkejä, joita hän ahkerasti tutkiskeli mutta ei voinut selittää niitä. Miettivänä palasi hän illalla majataloon. Täällä päätti hän kirjoittaa asiasta professorille, ehkäpä hän siten voitaisi subsioidakin. Kirje lähetettiin samana iltana. Oilpa siihen piirretty jonkinlainen kartakin tuosta ympäristöstä.

Muutaman päivän perästä sai seurakunnan kirkkoherra vieraakseen rakkaan ystävänsä, professorin, jota hän ei ollut nähnyt moneneen vuoteen. Professori oli saanut kuulla, että täällä jossain olisi merkittävä kivi, jota ei ennen oltu huomattu, mutta jolla olisi muinaistutkijoille suuri arvonsa, eikä hän saisi ennen rauhaa kuin oli nähnyt tuon merkittävän kiven.

Seuraavan aamuna meni kirkkoherra vieraansa kanssa etsimään kiveä, jonka he helposti löysivätkin kartan avulla.

Professori ihastui nähdessään kiven. — Tuolla kivelläpä on enemmän merkittävyyttä kuin osaan ajatellakaan, sanoi hän.

Hannes tuli kävellen ja ihmetteli mitä nuuskijoita mahtanee ollakaan tuolla hänen rakkaan kivensä luona. Kas vain, eikö olekin tuo toinen meidän arvoisa kirkkoherra!

— Hyvää päivää, Hannes, sanoi pappi. Saanko esitellä ystäväni, luonnontutkijan, professori N:n. Hän on tehnyt löydön, joka ilahuttaa teitäkin varmaan. Tuo kivi on hyvin mielenkiintoinen ja arvokas.

— Kyllähän se on komea kivi ja minäkin annan sille arvon — aivan yksityisistä syistä — arvokas se on todella minulle, mutta muille ei, sitä en usko.

— Sehän on aivan jalokivi, onhan siinä erityinen kirjoituskin. En voi sitä vielä ymmärtää, mutta kun saan kiven kaupunkiin, voin piankin selittää tuon kirjoituksen.

— Silläkö tavalla! — Luulen ettei professorin tarvitse sen takia nähdä niin paljon vaivaa, sanoi Hannes. — Nuo merkit tuossa luulen osaavani selittää.

— Mitä, osaatko? — huudahti professori ihmeissään.

— Kyllä. Tuo on Hannes Vuotila ja tuo on Anna-Maria

Koivisto kihlauttiivat täällä 3.7. 18—. Oli tarkoitus, että se olisi niin; olen itse hakannut ne siihen kolmekymmentä vuotta sitten, mutta on mahdollista, että minä ainoastaan osaan sen lukea, en ollut tottunut kiveen kirjoittamaan eikä työkalutkaan olleet aivan erinomaisia.

Professori ei ollutkaan enää ihastuneen näköinen lähtiessään pellolta eikä ylioppilaskaan saavuttanut toivomaansa suosiota.

## MUUTAMIEN ENIMMÄN KÄYTETTYJEN YLEISTEN SANOJEN SELITYKSIÄ.

(Jatk.)

**Argumentti** — todistus, todistuskappale.

**Aristokratia** — rikkaimmat ja mahtavimmat yhteiskuntaluokat; etuoikeutettu luokka.

**Aritmetikka** — laskuoppi.

**Assosiatiosi** — useimpien henkilöiden yhdistyminen yhteisiin tarkoituksiin varten; vapaa kansalaisten yhdistys.

**Astronomia** — tähtitiede, oppi tähtien asemasta taivaalla, niiden liikunnosta ja luonteesta.

**Ateismi** — oppi, joka kieltää Jumalan olemassaolon.

**Auktoriteetti** — saavutettu kunnioitukseen perustuva valta; henkilö, joka alallansa on saavuttanut sellaisen luottamuksen, että hänen väitteitään enemmintä todistuksitta hyväksytään.

**Bakteeri** — silmin näkymätön sienä, joka on mätänemisen aiheuttajana ja tautiin levittäjänä.

**Balanssi** — erotus tileissä tulojen ja menojen, omaisuuden ja velkojen välillä.

**Bigamia** — kaksivaiolisuus.

**Byrokraatia** — virkavalta; byrokraatti — virkavallan kannattaja.

**Damokleen miekka** — uhkaava vaara; saanut alkunsa eräästä Damokles-nimisestä miehestä, joka oli kerran pakotettu syömään ruhtinas Dionysin luona, katosta jousessa riippuva miekka yläpuolellaan.

**Demokratia** — kansanvalta, jossa valtiomahti on kansan käsissä.

**Dialektiikka** — keskustelutaito; väitelytalo.

**Dialogi** — kaksinpuhelu.

**Diktaattori** — rajattomalla vallalla varustettu käskynhaltija.

**Diplomaatti** — virkamies, jonka toimena on välittää keskustelua vieraiden valtakuntien kanssa.

**Diplomaattinen** — valtiokeskusteluihin kuuluva ja niiden sääntöjen mukainen; hieno ja sukkela.

**Diplomatia** — kansainvälisissä asioissa valtojen kesken voimassaolevat periaatteet, säännöt ja tavat.

**Distanssi** — etäisyys, välimatka.

**Dispanssi** — erikoisvapaus. (Jatk.)

**PAYNE, MINN.**  
Tervehdys Toverittaren lukijoille taas pitkistä alkaa. Meillä oli koulun lopettajaiset 21 päivä joulukuuta. Ja oli paljon ohjelmaa. Kaksi after all. Minä olin myös soittamassa nimeltä oli "Santa Clause and The Brownies" ja "Christmas all right after all". Minä olin myös soittamassa, soitin baritoonia. Myöskin oli viulunsoittoa Carl Holtilta. Lausumme runoja ja lauloimme lauluja. Ilta kului hauskaasti pikkua odotellessa. Tulivat se viimeinkin lahjoineen. Valitka ei sinukaan se ollut sukuaan joulupukille; ei se ainakaan paljon joulupukin näköinen ollut. Eikä se puhunut niin kuin joulupukki on ennen tehnyt. Mutta hyvä se oli

siltäkin. Se antoi lahjoja kaikille lapsille ja saimme vielä Lasten Joulunkin samassa tilaisuudessa Maiju-tädiltä, joka oli ne tlannut. Ja viimeksi juotin kahvit ja popit, ja syötiin keekit ja niin lähdettiin kotia. Kello olikin jo yksitoista. Nyt saamme olla koulusta pois seitsemänteen päivään tammikuuta. Silloin alkaa kevätlukukausi. Kertokaapas toisetkin lapset minkälainen jouluteillä on ollut. Taidan jo tämän lopettaa. En tiedä, saako Anna-täti tästä selvää. Onnellista uutta vuotta toivon kaikille.

Esther Päivärinta.

**BOWIE, B. C.**  
Haloo, Anna-täti!  
Tämä on jo toinen kerta kun kirjoitan Toverittareen. Täällä on jo paljon lunta maassa. Meillä oli täällä joulukuusi viime torstaina. Siellä oli paljon ihmisiä. Meillä oli hyvä opettaja. Hän meni pois viime perjantaina. Täällä on ollut kylmät ilmat. Nyt lopetan, mutta kirjoitan toistekin, jos näen tämän Toverittareen. Toivon onnellista uutta vuotta kaikille Toverittaren lukijoille. Toveruudella ELLI PUKKINEN.

**TONOPAH, NEVADA.**  
Meillä on täällä ihannelliton koulu. Koulussa meitä on 14 lasta. Nyt me alamme harjoittelemaan näyttökappaleita jouluksi. Tämä ei ole mikään iso paikka. Täällä on vain vähän suomalaisia. Tämä paikka on suomalaisen kesällä ja talvella. Meillä oli kokous ja ne valitsivat minut kirjoittamaan Toverittareen. Hilja Talval.

**KOOSKIA, IDA.**  
Haloo, Anna-täti!  
Minä kirjoitan nyt Toverittareen kun ei täältä kukaan muut kirjoita. Minä olen 13 vuoden vanha ja olen seitsemännellä luokalla koulussa. Minulla on 1 veli ja 3 siskoa. Vanhin on jo 18 vuoden vanha. Vanhempani ovat farmareita. Minä lypsän lehmää. Täällä on ollut hyvin kaunis syksy. Minä olen odottanut lunta, että saisimme laskea mäkeä, mutta eipä sitä näy tulevan. Se vähän harmittaa. Minä kirjoitan toistekin, jos tästä minun kirjoituksestani saa selvää. ONNI RANTA.

**PALISADE, MINN.**  
Nyt tervehdän ensi kertaa Anna-tätiä ja Toverittarta sekä sen lukijoita. En kyllä osaa vielä kirjoittaa hyvin suomenkieltä. Opettelen sitä myöskin lukemaan. Olen 11 vuoden vanha ja käyn englanninkielistä koulua ja olen viidennellä luokassa. Minulla on myös sisko koulussa. Hän on nuorempi minua. Hänkin kai joskus kirjoittaa Toverittareen. Toivota niauskaa vuoden loppua ja onnea alkavalle vuodelle Anna-tädille ja kaikille Toverittaren lukijoille. SENJA KORKOLA.

**JACKSONBORO, ONT.**  
Haloo Anna-täti!  
Minä olen saanut tämän Toverittaren lahjaksi. Minä niin mielelläni tykkään lukea sitä ja myöskin ensi kerran kirjoitan lasten osastoon. Minä olen yhdenoista vuoden vanha ja sisko, Martta on kymmenen vuoden vanha. Meidän on ikävä tänä talvena, kun me asun me metsäkämpällä. Taas keväällä menemme omalle farmille. Emme käy nyt koulua ollenkaan. Tämä on pieni paikka. Ei ole kuin kolme suomalaista farmaria. Terveisiä kaikille Toverittaren lukijoille. Hauskaa Joulua ja onnellista uutta vuotta, toivoo Mary ja Martta Ringborg.